No. 2415 Zaterdag 26 April 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Fruijtier-Verschuur.

„Het heeft de laatste dagen gespannen in de „hooge" vergadering der Eerste Kamer", aldus de Volkskrant, aan welke wij het onderstaande ontleenen.

Bij geruchte was reeds eenige dagen bekend, dat een beweging gaande was om Minister Verschuur weg te stemmen.

Het gerucht nam vasteren vorm aan, toen bekend werd, dat de aanval werd voorbereid door de meest reactionnaire elementen verpersoonlijkt in de liberale en christ.-hist. heeren Fock en Lohmann.

De „kwestie Fruytier" zou het middel zijn.

Fruytier, de gehate oud-gouverneur van Curaçao, is, volgens een vooraf gesloten accoord, weer in zijn ambt bij de Arbeidsinspectie hersteld. Dit achtten die heeren absurd, gelijk zij verafschuwen, dat genoemde „eervol met dank" ontslagen werd in de eerstgenoemde functie.

Weg met den man, die de Nederlandsche vlag zoo bezoedeld heeft!

Weg met Fruytier, weg met de „rooie" minister Verschuur — twee vliegen in één klap!

Donderdag 27 Maart zou het stuk spelen.

De liberale heer Fock opende het vuur. Heete tranen werden gestort over het „onrecht" hetwelk een ambtenaar, door overplaatsing ten voordeele van Fruytier zou zijn aangedaaan. Het eerste schot ging af; minister, gij zult uw voornemen niet uitvoeren of andere stemmen wij tegen de begrooting.

Er ontstond eenig rumoer in de Kamer. En omdat bekend was, dat alles wat als reactionnair staat aangemerkt de partij van Fock zou kiezen, werd de heer Fock, door onze „arbeiderssenatoren" toegeroepen: dáár is het om begonnen! Gij wilt u van dezen, voor u te vooruitstrevenden minister ontdoen! De heer Oudegeest scheen een oogenblik partij te kiezen voor zijn „standgenoot" Fock, door den minister „nepotisme" te verwijten.

Het tweede schot, het was vooraf vastgesteld, werd gelost door den christ.-hist. heer Lohmann, die bij de algemeene beschouwingen reeds te verstaan had gegeven, dat de minister niet kon rekenen op den steun der christ.-hist. bij zijn plannen inzake bedrijfsorganisatie.

Ook deze man sprak over Fruytier die ons in Curaçao met smaad overlaadde, ook hij zou tegenstemmen tenzij . . .

De heeren Citters en Briët (anti-rev.) de laatste met christ-hist. neigingen, losten het derde en vierde schot: wij zullen tegen de begrooting stemmen, tenzij . . .

De heer Wibaut, en met hem verschillende soc.-dem. stond gansch anders tegenover het geval; hij vindt de houding van de heeren niet evenwichtig; 't geval wettigde niet het tegen de begrooting stemmen; ook hij zag gaarne, dat de hoofdinspecteur Huijgens niet voor Fruytier zou worden verplaatst, doch hij dacht er niet aan den minister weg te stemmen.

Ongeveer in denzelfden geest sprak de vrijz.-democratische heer Slingenberg.

Toen kwam de minister aan het woord.

Zijn betoog was waardig en afdoende.

Uw houding, aldus ongeveer de minister aan het adres van zijn belagers, is niet bewonderenswaardig. Een verdachte is rechtszekerheid gewaarborgd; die mag zich verdedigen, eerst daarna volgt het vonnis. Gij hebt reeds gevonnisd vóór ik mij kon verdedigen.

Hij heeft zich verdedigd; afdoende verdedigd naar onze meening. Volkomen terecht beduidde hij de heeren, dat zij hun afkeuring over het optreden van Fruytier in Curaçao hadden moeten spuien bij „Koloniën". dáár had men een motie van afkeuring kunnen indienen.

De regeering heeft Fruijtier eervol ontslagen; kon de minister van Arbeid nu doen alsof oneervol ontslag was gegeven? Na ernstig beraad besloot hij in het belang van den dienst Fruijtier in Den Haag te plaatsen en den daar gestationneerde naar Maastricht te verplaatsen.

Het komt herhaaldelijk voor dat ambtenaren verplaatst worden; waarom thans die agitatie anders dan om redenen buiten de zaak zelf gelegen?

En plechtig verklaart de minister: ik zal geen katholiek voortrekken omdat hij katholiek is; ik zal hem ook niet achterstellen, omdat hij katholiek is.

Intusschen kon men van de tribune het gescharrel beneden gadeslaan. Er werd aan een motie gewerkt. De vrijz.-dem. heer Slingerberg was bijzonder actief; dan naar de soc.-dem., dan naar enkele anti-rev., nu zitten de „democraten" Fock-Lohmann de concept-motie (die al in concept gereed was vóór den minister zich verdedigd had) te beoordeelen.

De heeren zijn gereed.

De vrijz.dem. heer Slingenberg is niet voldaan en dient, mede onderteekend door den sociaal-democraat Oudegeest, een motie in, waarin de regeering wordt uitgenoodigd de intrekking te bevorderen van de overplaatsing van den hoofdinspecteur van 's-Gravenhage naar Maastricht.

Het valt op: de meest reactionnairen, de leiders der oppositie hebben de motie niet mede onderteekend.

Zij gaat hen blijkbaar niet ver genoeg; ze is te tam; de begrooting moet er aan.

De toelichting van den heer Slingenberg was goed bedoeld: de aanneming mag geen politieke gevolgen hebben; het is niet de bedoeling wantrouwen uit te spreken tegen den minister enz.

Toen werd de vergadering gesloten en gingen de verschillende fracties vergaderen.

Druk besproken werd het optreden van den christ.-hist. Kamer-voorzitter de Vos van Steenwijk, die bij het einde van 's ministers betoog ingreep, omdat Z.Exc. zoogenaamd buiten de orde was.

Buiten de orde?

Toen de heer Briët eens bij „Arbeid" uitvoerig sprak over Curaçao, toen vond de christ.-hist. heer de Vos van Steenwijk geen reden om in te grijpen, toen de minister, binnen het verband van het onderwerp, een opmerking wilde maken, over hetgeen in een deel der pers was geschreven, greep hij in.

Dat is o.i. ongepast, het was in elk geval onmenschkundig.

De Kamer naar huis, Vrijdag 11 uur zou het vervolg worden vertoond.

Wat zou er gebeuren?

De tribunes stormden vol; er was wat moois te zien! Een minister van Arbeid zou gehangen worden?!

De minister vraagt het woord voor het afleggen van een verklaring.

Spr. betoogt dat hij i. z. de benoeming-Fruijtier het verband met Curaçao heeft uitgeschakeld, doch dat dit verband in de Kamer is gelegd. Hij vindt, na beraad daarin aanleiding mede te deelen, dat hij besloten heeft hoofdinspecteur Huijgens te 's-Gravenhage te handhaven.

? ?

De minister werd toegejuicht en geprezen.

Dat gewijzigde standpunt zal wel in het landsbelang te motiveeren zijn; misschien zelfs ook wel in dienstbelang. Door de hetze tegen Fruijtier was het wel heel moeilijk hem met kans op succes in Den Haag werkzaam te stellen.

Het zal wel goed zijn.

De indruk, dat de minister capitulcerde werd hier en daar wel gewekt.

Het zal wel goed zijn.

De motie was zeker aangenomen.

Doch waarschijnlijk ook de begrooting, omdat de soc. dem. naar het woord van den heer Wibaut, niet tegen de begrooting zouden gestemd hebben.

Wat had de minister dan met de motie moeten doen? Naast zich neerleggen? Dan had de heibel aangehouden; dan zou men weer een andere gelegenheid hebben gezocht Z.Exc. te treffen?

De lucht was ontladen.

Elf uur was de vergadering begonnen.

Tien minuten over elf werd ze gesloten.

De talrijke bezoekers waren bekocht!

Ze hadden bloed . . .

Het trio-Fock-Lohmann-Briët en hun aanhang stemden niet tegen de begrooting.

Ze moeten nu een nadere gelegenheid afwachten om den democratischen en bovendien katholieken minister van Arbeid den das om te doen!

Het zelfde blad knoopt hieraan nog de volgende beschouwing vast, die zeer juist is:

DE ZAAK IS NIET UIT.

Negen maanden lang heeft Nederland gedaverd van heldenmoed als de naam Fruytier werd genoemd.

Neen, dat was voortaan een onmogelijk man.

Hij had op Curaçao niets in de lucht laten vliegen, geen petroleuminrichtingen laten vernielen, geen rustige burgers laten doodschieten, noch was hij zelf met het handjevol soldaten dat nog over was nadat de militaire leiding was te kort geschoten, bij de laatste barricade gesneuveld.

Het Colijnsche doodvonnis, over den heer Fruytier geveld, vond instemming bij de naaste en verwijderde geestverwanten en bij de liberale gouverneurs-generaal en gouverneurs-in-ruste, de vrijzinnig-democratische anti-militairisten werden er door geroerd en zelfs sociaal-democraten hadden van een Nederlandsch gouverneur een ander ideaal dan den man, die weerloos tegenover het geweld, zich zelf, zijn positie en voor de oppervlakkigen zelfs zijn eer opofferde om het hem toevertrouwde gewest voor de uitspattingen van een modernen condottiere te vrijwaren.

Geen standbeeld vragen we voor den heer Fruytier; ook erkennen we, dat het, vooral uit internationaal oogpunt, onmogelijk was hem al gouverneur te handhaven.

Maar wel mag worden verlangd, dat tegenover den heer Fruytier rechtvaardigheid wordt betracht, en hieraan heeft het al den tijd sedert dien noodlottigen Curaçaoschen nacht ontbroken.

Een groot deel der pers had hem al gevonnist voordat ze iets wist van de omstandigheden waaronder de overval had plaats gehad, iets wist van de houding der autoriteiten die geroepen zijn den gouverneur ter zijde te staan.

Een bijzondere vijandigheid heeft een aanzienlijk deel der Eerste Kamer tegenover den heer Fruytier aan den dag gelegd.

Men wilde hem treffen omdat hij niet dapper was geweest, — dapper in den ouden militairistischen zin.

Daarnaast moet worden erkend, dat de minister het de oppositie in de Eerste Kamer gemakkelijk had gemaakt.

Om den heer Fruytier den gewenschten post te geven was een ander tegen zijn zin verplaatst, — altijd een netelig geval, maar hier dubbel.

Al den onredelijken afkeer van den oud-gouverneur kon men laten schuil gaan achter het opkomen voor een verongelijkte: een gemakkelijke en dankbare rol.

Onzeker was de uitslag van het duel in de Eerste Kamer tusschen de oppositie en den minister, en te betreuren ware het geweest, indien om een in den grond onbeduidende, bovendien vertroebelde aangelegenheid den verdienstelijken minister, dien sommigen niet om Fruytier, niet om Curaçao, maar om heel andere redenen slechts weinig liefhebben, een motie van afkeuring had getroffen.

De minister zelf heeft dit gevaar afgewend, maar de zaak-Fruytier mag hiermee niet uit zijn.

Er moet open kaart worden gespeeld, en er moet door de regeering antwoord worden gegeven op de vragen, die zijn gesteld, opdat een einde kome aan de kwaadaardige legende, dat de heer Fruytier in hoogeren zin zijn plicht zou hebben verzuimd.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.)

Mijnheer de Redacteur, gelieve mij een plaatsruimte in Uw veelgelezen blad te willen verleenen om het volgende wat mij ter oore is gekomen te publiceeren.

Men zegt dat op de 16den April l.l. omstreeks 6.15 's morgens zich een zekere kommies der Belastingen M. C. genaamd, in de motorboot van den havendokter bevond, die aan de Kleine Werf lag, in afwachting van den havendokter. Zooals velen misschien wel zullen weten, moeten de kommiezen die de C. S. M. booten gaan inklaren, volgens order van den Inspecteur, in werking getreden den 1sten April j. l., in de doktersboot tegelijk met den havendokter meegaan.

Toen de kommies M. C. de boot binnentrad groette hij de aanwezigen beleefd. Hij zat niet lang in de boot, of de havendokter kwam er aanstappen. Deze laatste stapte in en zette de bovengenoemde kommies de boot uit, zeggende: „Je moet groeten." Het antwoord hierop luidde: „Ik zat in de boot toen U hier aankwam." Weer deed zich de stem van den havendokter hooren. „Moet de dokter dan groeten?" Het antwoord hierop was: „Dat heb ik niet gezegd."

Enfin de kommies bleef uit de boot en de dokter zette koers naar het Schottegat. Een eindje omgeloopen en de douaneboot genomen om de C. S. M. schepen in te klaren, die binnengekomen waren. Bij deze schepen gekomen, vernam onze kommies, dat de dokter reeds alles gedaan had; i. e. de Vrachtlijsten, Aktes van Inklaring, door de kapiteins geteekend, en overige papieren die voor de inklaring noodig zijn, naar de Douane meegenomen, en daar de kommies M. C. bij den Inspecteur gerapporteerd.

Nu een kleine vraag.

Heeft de havendokter de bevoegdheid om deze voor de schepen en Douane zoo belangrijke papieren, die een kommies van de kapiteins moet ontvangen om een schip in te klaren, in ontvangst te nemen en naar de Douane te brengen? Zoo ja, waar blijft dan de visitatie, die tegenwoordig zoo dringend noodig is, nu er zooveel vreemdelingen ons eiland binnenkomen?

Alleen de handteekening van den dokter ontbrak nog op de papieren, om het een inklaring door den havendokter gedaan te mogen noemen.

De dokter met de tasschen die de scheepspapieren behelzen onder zijn arm; ik zou het wel eens hebben willen zien.

Als ik mij niet vergis, leggen de kommiezen bij het aanvaarden van hun ambt een eed af. Legt de havendokter ook zoo'n eed af om kommiezenfuncties te mogen verrichten? Ik dacht dat de havendokter andere plichten had.

Enfin, toen de kommies M. C. van zijn nutteloozen tocht naar het Schottegat weer op het kantoor terugkwam, werd hij door den Inspecteur opgeroepen om het voorgevallene te vertellen. Toen hij zijn ondervinding verteld had, zei de Inspecteur tegen hem: „Je bent onbeleefd geweest tegen den dokter, en het ergste is, dat je je werk niet hebt verricht. Je krijgt daarom zeven dagen straf. En voortaan moeten jullie den dokter beleefd groeten en na je diensten gedaan te hebben hem ook bedanken, verstaan? Anders kan ik jullie niet gebruiken!"

De kommiezen moeten dus een gunst vragen van den havendokter, terwijl er twee motorbooten voor de Douanedienst beschikbaar zijn. Als alles wat ik hierboven schrijf, van wat men zegt, waar is, zou ik tegelijk met velen willen vragen, wat aanleiding heeft gegeven tot het straffen van den betrokken kommies. Zijn werk kon hij niet doen, omdat de dokter het reeds ongevraagd voor hem gedaan had. Of de inklaring, toen voor die booten op het kantoor der Belastingen gedaan, geldig genoemd kan worden, weet ik niet, maar ik betwijfel het.

Het schijnt dat de Inspecteur de Curaçaoënaars niet gebruiken kan. Is het misschien daarom dat er dit jaar reeds twee Surinamers in de Douanedienst genomen zijn? Men zegt dat hij beweert niemand in de Douanedienst te hebben die het goed met hem meent. Maar hoe kan hij zoo iets verwachten, als hij zoo links en rechts straffen en ontslagen uitdeelt?

Zulke handelingen doen onwillekeurig denken aan een verwend kind, dat al zijn grillen vervuld wil zien. Alle moeilijkheden moeten daarvoor uit den weg gaan. Hij straft zonder wie dan ook van de Verificateurs te raadplegen, ofschoon die heeren dikwijls door hun jarenlange ervaring weten, welke straffen de kommiezen het best kunnen verdragen. De mensch wil nu eenmaal niet gestraft worden onmiddellijk na zijn eerste zonde. Een chef moet hiermee rekening houden. Als men een kijkje neemt in het niet verre verleden, krijgt men het volgende te zien:

Onder dezen Inspecteur hebben reeds zeven kommiezen den dienst verlaten. Vijf daarvan zijn ontslagen, waaronder drie op staande voet. Laten wij niet spreken van het straffen. Het is gewoonweg treurig hoe het er op de Douane toegaat. De wensch door de ex-DOUANIERS geuit in „La Union" van den zesden Februari j. l., schijnt niet in vervulling te willen gaan.

Toen de „Cornwall" op het strand van „Punt Kanon" zat, kregen de ambtenaren, die ter bewaking van het schip naar „Fuik" moesten, twee

thermoflesschen mee. Hoe het kwam weet ik niet, maar een van die thermoflesschen kreeg den genadeslag en ging stuk. Toen het den Inspecteur ter oore kwam, vroeg hij wie het gedaan had. Niemand wist het. Het vonnis van de „Punt Kanongangers" luidde: „De thermoflesschen betalen."

Ik zal nu maar een punt zetten, want als ik alles ga memoreeren, wat ik zoo al van de Douane hoor vertellen in het voorbijgaan, wordt dit stuk een boek.

Nu, Mijnheer de Redacteur, ontvang mijn beleefden dank voor de verleende plaatsruimte.

L.

BERICHTEN

MISSIE - NIEUWS.

Benoemingen.

Tot rector van het St. Elisabethshospitaal is benoemd de Z. E. Pater M. LUYCKX, tot pastoor van Montagne de Z. E. Pater C. GALLE, tot pastoor van Sta Maria de Z. E. Pater A. KUIPERS, tot pastoor van Janwé de Z. E. Pater G. MURK, tot kapelaan van de parochie van de H. Familie de W. E. Pater W. de BARBANSON, terwijl de Z. E. Paters J. P. DELGEUR en L. van ROOY na hun terugkeer uit Holland op 7 Mei a. s. resp. naar hun parochies van St. Willibrord en de H. Familie zullen terugkeeren.

Goede reis.

Per SS. Crijnssen zijn naar Nederland vertrokken, de eerw. Fraters AMBROSIO, EMILIANO en DISMAS; beide eersten met verlof, fr. Dismas, die reeds 33 jaar hier gearbeid heeft, om redenen van gezondheid.

In hun gezelschap is ook naar Nederland vertrokken de jongeling CHARLES ROYER, zoon van den heer C. ROYER, om aan het St. Dominicuscollege te Neerbosch zijn studiën te beginnen.

Verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana.

Woensdag a. s. viert Hare Koninklijke Hoogheid Prinses JULIANA haar 21sten verjaardag. Op Prinses Juliana heeft Nederland zijn hoop gevestigd voor de toekomst; in Hare handen zal eenmaal, bij Gods genade, de bestemming rusten van ons volk.

Moge God haar kostbaar leven sparen tot geluk van Ons Koninklijk Huis en tot welzijn van het Volk van Nederland en overzeesche gebiedsdeelen. Dat is onze vurige bede.

Wij bieden onze eerbiedige gelukwenschen aan Hare Koninklijke Hoogheid.

Koningin Emma-brug.

Ons gouvernement is eigenaar geworden van de Koningin Emma-brug voor de som van f 50.000. De Curaçao Trading Co. die gedurende zooveel jaren de brug in beheer heeft gehad, trekt zich terug, om verder het werk en het beheer aan het gouvernement over te laten. Een woord van dank, namens het Curaçaosche volk, aan de Curaçao Trading, voor de vele goede diensten gedurende zoo tal van jaren bewezen, kan niet achterwege blijven.

Naar wij vernemen, zal het gouvernement spoedig met het herstellingswerk beginnen, om de oude brug nog een tijdlang in dienst te kunnen houden, totdat er iets geheel nieuws en moderns voor in de plaats komen. Deze algeheele herstelling zal, naar wij vernemen, geschieden volgens de plannen van TH. MARTIJN, die al het wel en wee der brug heeft meegemaakt en ze kent als geen ander.

Nu zouden we aan ons Bestuur iets willen vragen, — we weten dat we daarmee spreken naar het hart van heel de bevolking — om n.l. zoodra de brug in beheer komt van het gouvernement, de tol, ten minste voor voetgangers, te laten vervallen. Overal ter wereld is men bezig ze af te schaffen, waarom ze hier nog langer gehandhaafd?

Het is niet om die paar centen, die voor ieder particulier natuurlijk niets beteekenen, maar om de last, die er aan verbonden is, en die dikwijls op vreemdelingen een heel onprettigen en onaangenamen indruk maakt. Als men iets wil behouden, laat 't dan de tol voor auto's en trucks zijn, waarvan de brug 't meest te lijden heeft, en die oorzaak zijn van de groote onderhoudskosten.

Prof. Rutten en gezelschap.

Per SS. Crijnssen kwam hier veertien dagen geleden aan professor L. M. RUTTEN, van de Universiteit van Utrecht, wiens komst wij enkele weken geleden aankondigden.

De professor is vergezeld van zijn echtgenoote en zes studenten van de Universiteit. Naar wij vernemen, is het doel van deze reis geologische onderzoekingen te doen op de Nederlandsche Benedenwindsche eilanden, ter voltooiing van het werk dat de Delftsche oud-hoogleeraar, prof. dr. G. A. F. MOLENGRAAFF, die onlangs zeventig jaar geworden is, bijna 50 jaar geleden ondernam. De professor en gezelschap kampeeren buiten en bevinden zich thans op de plantage St. Kruis, na reeds onderzoekingen gedaan te hebben op Porto Marie. Van St. Kruis zullen zij verder gaan naar Savoneta. Naar wij vernemen, zullen ook op Aruba en Bonaire geologische onderzoekingen gedaan worden.

Koninklijke Onderscheiding.

Bij Kon. besluit is benoemd tot ridder in de orde van den Ned. Leeuw A. HOORWEG gep. Ned.-Ind. hoofdambtenaar. l.l. hoofd van de Alg. Politie in Ned.-Indië;

is toegekend de titulaire rang van generaal-majoor aan den gep. kolonel der infanterie van het leger in Ned.-Indië, A. H. BENNEWITZ, beiden lid der commissie van onderzoek naar het optreden van de militaire en politioneele autoriteiten op Curaçao, tijdens den op 8 Juni 1929 plaats gehad hebbenden overval.

Het proces tegen den kapitein van de „Falke."

Omtrent het proces tegen den kapitein, Ernest Zipplit, en de eigenaars Felix Prenzlau en Felix Kramarski, van het revolutionnairen-schip, de „Falke", lezen we in de Venezolaansche Pers het volgende:

Volgens een bericht van de U. P. uit Hamburg dd. 9 April, begon het proces op genoemden datum. De eigenaars en de kapitein worden beschuldigd van de misdaad van „vrijheidsberooving van personen".

De misdaad van gewelddadige vrijheidsberooving van personen is volgens het Duitsche strafrecht veel zwaarder dan kinderroof, en wordt daarom veel zwaarder gestraft.

De autoriteiten hebben geen proces kunnen instellen wegens hoogverraad, daar de Venezolaansche Regeering dit niet geeischt heeft.

De beschuldiging tegen den kapitein en de eigenaars van de „Falke" is gebaseerd op het feit, dat de bemanning werd aangemonsterd onder voorwendsel van een cinematografische expeditie naar de kusten van Zuid-Amerika. Doch eenmaal op zee verplichtte de kapitein de bemanning om aan een onwettige expeditie deel te nemen.

Prenzlau verklaarde, dat hij in Juni van 1929 te Parijs een contract gemaakt had met den Venezolaan Delgado Chalbaud, voor twee expedities, voor den prijs van anderhalf millioen dollar. Het contract werd inderhaast afgesloten, daar anderen erop aasden, waaronder ook de groep, aan wier hoofd Sir Basil Zaharoff staat; verder dat de som als volgt betaald zou worden: een half millioen, na aankomst van de eerste expeditie op de plaats van bestemming, een kwart millioen na aankomst van de tweede en de rest zou men betalen een maand na de totstandkoming van de nieuwe Regeering van Venezuela, vertegenwoordigd door Delgado.

Prenzlau gaf toe te weten dat er wapenen aan boord van de „Falke" vervoerd werden, doch hij ontkende dat zoo iets revolutie zou beteekenen; bovendien zeide hij dat de bemanning getracht had actief deel te nemen, daar het transport van wapenen geen misdrijf is: exporteursfirma's van den eersten rang te Hamburg voeren geregeld zulke transporten uit, b.v. naar China.

De gerechtszaal was vol volk, waaronder vertegenwoordigers van exporteursfirma's naar Zuid-Amerika en een groot aantal zeelieden.

De clausule van het strafrecht op het secuestreeren van personen, bestaat reeds zestig jaar in de Duitsche wetboeken, en wordt thans voor den derden keer in de geschiedenis toegepast.

10 April had de tweede zitting plaats.

Kramarsky, een van de eigenaars, legde zijn verklaring af, die om enkele tot dan nog onbekende gegevens van belang was. Juist twee duizend geweren werden aan boord gebracht in de Poolsche haven Gdingen; deze lading had men gekocht van de Poolsche regeering. Poolsche soldaten escorteerden ze tot Gdingen.

Bovendien werden twee millioen pakken munitie geladen. De herkomst van deze munitie is zeer eigenaardig, ze werd n. l. gefabriceerd voor de regeering van Afghanistan. Men zegt dat de Venezolaansche revolutionnairen aan het Poolsche gouvernement voor deze munitie de som van 35.000 dollar betaalden.

Vervolgens werd de verklaring afgenomen van kapitein Zipplitt; hij gaf toe dat men enkele mitrailleurs op het dek had opgesteld, doch verontschuldigde zich met te zeggen dat dit geschiedde enkel en alleen met het doel om de Venezolanen die zich aan boord bevonden te leeren hoe te gebruiken.

Ook verklaarde Zipplitt dat men aan boord zich hield aan de militaire regels, waardoor het schip het aanzien kreeg van een oorlogschip even als de „Farc"

Verder vertelde hij nog, dat om de Venezolanen tevreden te stellen, er een kanon werd opgesteld, dat bestond uit een kachelpijp en andere dergelijke stukken. De personen die oorlog moesten voeren, werden gerecruteerd uit de Venezolanen zelf. Volgens verklaring van een getuige, waren 5 minuten nadat de kapitein geinspecteerd had, d.i. om half 10 's avonds, alle wachten in diepen slaap.

Vrijdag 11 dezer, werd het proces voortgezet.

Wegens de romantische verklaring der eigenaars en van den kapitein, was de gerechtszaal tjokvol.

Twee van de bemanning van de „Falke" waren door de autoriteiten opgeroepen, om onder eede hun verklaringen af te leggen. In hun hoedanigheid van ooggetuigen, zeiden zij dat niet waar is wat kapitein Zipplitt verzekert, en zij voegden erbij dat de militaire voorbereidselen die men aan boord van de „Falke" maakte niet alleen maar voor de grap waren, zeker niet toen men de Venezolaansche kust naderde.

De stoker Jaeger verklaarde dat het een feit is, dat gedurende het eerste gedeelte van de reis, de Venezolanen allen goed gewapend gingen, gekleed in uniform en met sporen aan.

Verder verklaarde hij, dat toen men de Venezolaansche kust naderde, het SS. „Falke" de Venezolaansche kleuren tegelijk met de Duitsche vlag heesch. Toen men voor de eerste maal bij land kwam, kwamen er 500 revolutionnairen aan boord, waarvan de meerderheid met geen geweer kon omgaan. Een van de bemanning, Zurkal geheeten, gaf hen onderricht in het hanteeren van wapenen. Ook Zurkal werd als getuige opgeroepen.

Daarna zette „de „Falke" haar reis voort, met gedoofde lichten gedurende den nacht, ondanks de protesten van de bemanning.

Toen men te Cumaná aankwam, ging men in de nacht de haven binnen, tot zoo dicht mogelijk bij de kust, en begon men onmiddelijk met het ontschepen der revolutionairen, waarbij leden van de bemanning van de „Falke" dienst deden als roeiers.

Voordat de booten aan wal kwamen, werden de Venezolanen ontvangen met eenige schoten. Daarop trachtten de Venezolanen de kust al zwemmende te bereiken. Gedurende den nacht hoorde men eenig geweervuur, waaraan ook drie leden van de bemanning deel namen, o.a. de kapitein, die voor het aanbreken van den dag terug keerde en onmiddelijk de ankers liet lichten en zee koos.

Dr. M. J. Hugenholtz.

Per SS. Stuyvesant arriveerde hier deze week Dr. M. J. HUGENHOLTZ, die Dr. BOOGAARD komt vervangen gedurende diens afwezigheid. Dr. BOOGAARD, hoopt 22 Mei a. s. per SS. Venezuela voor negen maanden naar Nederland te vertrekken.

Dr. HUGENHOLTZ was gedurende 3 jaar assistent in het Gemeente-ziekenhuis te Rotterdam, en gedurende de laatste 5 jaar assistent bij professor Noordenbosch te Amsterdam.

Consul van Columbië.

Zondag ll. arriveerde per SS. Pellerin de Latouche de heer Dr. J. M. NUNEZ ROCA, andermaal benoemd tot consul van Columbië alhier. Welkom!

Toeristen.

Zondag morgen arriveerden per SS. „El Libertador" een 150 tal toeristen van Aruba, waaronder ook een Arubiaansch Elftal, dat Zondagmiddag matchte tegen een Curaçaosch Elftal, met resultaat 2 — 1 voor Curaçao. Maandagmiddag keerden allen welvoldaan wederom per „El Libertador" naar Aruba terug.

Maandagmorgen keerden onze toeristen van hun reis naar Caracas hier terug. Het Curaçaosch Elftal, de „Swallows" heeft zich er kranig geweerd. Bij de eerste match was de uitslag 4 — 0 voor Curaçao, en bij de tweede de 4 — 2 voor Curaçao.

Teatro Ideal.

Zaterdagavond is de nieuwe bioscoop „Teatro Ideal" voor sprekende films te Pietermaai geopend. Het publiek was zeer tevreden over de resultaten.

Onze beleefden dank voor de uitnoodiging.

Ongelukken.

Maandagmiddag had een treurig ongeluk plaats op de plantage St. Kruis. Enkele Hollandsche families van de Isla brachten er den dag door. Des namiddags bij het baden in de St. Kruisbaai, verdween plotseling het 7 jarig dochtertje van de familie V. in de diepte en verdronk jammerlijk. Toen men het ophaalde kon men slechts den dood constateeren. Onze hartelijke deelneming aan de diep bedroefde ouders.

Woensdagmiddag waren enkele kinderen aan het spelen in de koraal van Sint Jago te Pietermaai. Enkele dagen geleden was een pilaar door een auto aangereden en gescheurd.

In hun jeugdige onbezonnenheid trachtten enkele kinderen den pilaar om te duwen. Op een gegeven oogenblik stortte de pilaar in een, en werd het zoontje van den heer A. P. onder de steenen begraven. Door de moeder werd het kind onder de steenen uitgehaald en zwaar gewond opgenomen. Het bloedde uit neus en ooren, zoodat men vreesde voor een hersenschudding, terwijl een beentje boven de knie gebroken was. Onmiddelijk was de dokter ter plaatse en werd het kindje naar het St. Elisabeths hospitaal vervoerd. Gelukkig is het kind thans buiten gevaar.

Luchtdienst Miami-Caracas.

Maandag a.s. wordt de nieuwe luchtdienst Miami - Caracas geopend. 's Maandags komt het vliegtuig na den middag te Maracaibo aan; Dinsdagsmiddags te Puerto Cabello, om direct van daar weer terug te keeren naar Cristobal, waar het Woensdagsmiddags om 3 uur aankomt en aansluit op de vaste verbinding Cristobal-Miami.

Onze Vloot.

Zaterdagavond werd de afd. Curaçao van de Koninkl. Ver. „Onze Vloot" plechtig opgericht. Een groot aantal belangstellenden, had zich in het Club. gebouw van Asiento vereenigd. Zijne Exc. Gouverneur VAN SLOBBE, vergezeld van militairen Adjudant, kwam omstreeks 10 uur. Het Bestuur werd uit de volgende Heeren samengesteld: S. M. L. MADURO, Voorzitter, H. J. C. HENRIQUEZ, Onder-voorzitter, Dr. G. ESKES, Secretaris, Dr. A. W. J. M. DESERTINE, Penningmeester, verder de Heeren Ir. DE PRIL, W. GAUW en J. H. SPROCKEL. Wegens afwezigheid van den voorzitter werd de vergadering geopend door den ondervoorzitter; waarna door den heer WAGENAAR, off. M. S. D. 1ste kl. een prettige causerie gehouden werd over Onze Vloot, en het materieel waaruit onze vloot bestaat. Zeer viel deze cuaestie in den smaak. De marinefilm sloot als van zelf bij deze lezing aan.

Daarna volgde het feestelijk gedeelte dat rijk gevarieerd was, en waarbij zich zang- en muziekstukjes met voordrachten afwisselden.

Er heerschte een zeer opgewekte stemming. Om kwart over 12 begon het bal.

Het was een alleszins welgeslaagde avond

Onze gelukwenschen aan het Bestuur van de Afd. Curaçao, en veel succes.

Protest-Bovenwindsche eilanden.

Van den Heer LAMPE, Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden, ontvingen wij dd. 24 dezer een radiogram, om te protesteeren tegen de onjuiste voorstelling van zaken, voorkomende in de „Curaçaosche Sprokkelingen" in ons blad van 5 April ll. betreffende den maildienst op de Bovenwindsche eilanden. Bij nadere informatie uit betrouwbare bron, zou het ons blijken, dat de maildienst sedert de laatste jaren met de grootste punctualiteit en regelmatigheid wordt uitgevoerd.

Noot van de Redactie.

Gaarne geven wij publiciteit aan bovenstaande officieele tegenspraak van de in ons artikel van 5 April ll. gewraakte wantoestanden op het gebied van den maildienst op de Bovenwindsche eilanden. Schrijver veroorlove ons echter de vrijheid om op te merken, dat wij onze gegevens uit volkomen betrouwbare bron ontvangen hebben, van iemand die zelf persoonlijk meermalen de gevolgen van een minder goed geregelden maildienst ondervonden heeft.

Zoolang de feiten in gemeld artikel ter sprake gebracht, en waaruit de door den heer Lampe zoo geroemde punctualiteit niet zoo bijster duidelijk blijkt, om niet te spreken van het tegendeel, niet afdoende weerlegd worden, zijn wij zoo vrij ons te houden aan hetgeen onze berichtgever ons schreef.

Financieele Kantteekeningen.

Van bevriende zijde werd ons het volgende, uit „De Maasbode" overnomen artikeltje toegezonden, met beleefd verzoek het in ons blad op te nemen, daar ook hier op Curaçao verschillende premieloten van den *Premie-Effectenhandel, A. H. den Haan* geplaatst zijn. Gaarne voldoen wij aan dit verzoek.

Weest op uw hoede.

In onze Financieele Kantteekening van Woensdagavond 19 Maart waarschuwden wij tegen de praktijken van de Internationale Premie-Effectenhandel Herweijer & van den Bergen te 's-Gravenhage,

Thans ontvingen wij een schrijven van een onzer abonné's uit Moergestel (Noord-Brabant), die het slachtoffer was geworden van den *Premie-Effectenhandel A. H. den Haan*, Mathenesserdijk 91b te Rotterdam.

Deze instelling schijnt hoofdzakelijk in de kleine Brabantsche dorpen te opereeren om daar de zoogenaamde „combinaties" van premieloten aan de onwetende kleine spaarders te verkoopen.

Ditmaal betrof het een „combinatie" bestaande uit twee premie-obligaties „Hollandsche Grondcredietbank," welke tegen een prijs van f 30, te betalen in twaalf termijnen, verkocht was.

Juist een jaar geleden was deze transactie afgesloten en aangezien thans de volle f 30 gestort waren, kon de betreffende persoon de origineele loten in ontvangst nemen.

Het resultaat is nu, dat deze eigenaar wordt van twee loten Hollandsche Grondkredietbank, tegen betaling van f 30, terwijl de twee stukken slechts een waarde vertegenwoordigen van ca. f 17 en tegen dien prijs ook te Amsterdam verhandeld worden.

Aangezien men ons mededeelde, dat veel loten door de betreffende instelling in het dorp waren verkocht, is het niet overbodig nogmaals de aandacht van onze lezers op deze transacties te vestigen en hiertegen ernstig te waarschuwen.

Evenzoo ontvingen wij van een onzer abonné's te Volendam een schrijven volgens hetwelk hij bij het Administratiekantoor voor aflosbare Waarden, Sarphatipark 77 boven te Amsterdam gekocht heeft op afbetaling een „combinatie" van vijf premie-obligaties der Hollandsche Grondkredietbank voor den prijs van f 72.50. Deze persoon ontvangt voor dit geld t.z.t. dus vijf premie-obligaties, welke thans slechts een waarde vertegenwoordigen van ca. f 42.50. Voor dit bedrag kan men de bedoelde stukken te Amsterdam koopen.

Dit kantoor bepaalt echter ook nog dat het t.z.t. eveneens mag leveren inplaats van de premie-obligaties Holl. Grondkredietbank, drie premie-obligaties van 100 francs der Stad Antwerpen van 1887 en 1903. Deze stukken worden officieel ter beurze van Amsterdam genoteerd en kan men via elken bankier of commissionnair in effecten laten koopen. De koers was gisteren resp. 73¼ pct. en 64 pct. zoodat men voor deze zes loten dan betaalt driemaal f 5.15 plus drie maal f 4.50 of totaal f 28.50. Het bovengenoemde kantoor laat het onwetende publiek hiervoor niet minder dan f 72.50 neer tellen.

Het wordt meer dan tijd dat de overheid aan deze ergerlijke praktijken paal en perk gaat stellen.

Voor belangstellenden verwijzen wij naar de „Finantieele Kantteekening" in ons Woensdagavondblad van 19 Maart, waarin wij meer uitvoerig de praktijken van den premie-effectenhandel uiteenzetten.

Ter oriëntatie laten wij hier nogmaals enkele prijzen van premieloten volgen, waartegen in de afgeloopen week te Amsterdam de stukken verhandeld werden:

PREMIELOTEN.

Paleis voor Volksvlijt	f 13.35
Paleis voor Volksvlijt 1868	0.90
Witte Kruis 1888	9.80
Antwerpen 1887	5.10
Freiburg 1902	5.60
Congo-loten 1888	8.80
Panama-Kanaal 1888	13.60
Hollandsche Grondkredietbank	8.50
Lotisico, Polissen (volgestorte)	25.—
Rotterd. Schouwburg (f 1.50)	1.65
Rotterd. Schouwbug (15)	11.50

Gevonden voorwerpen vanaf 1 t/m 24 April 1930.

Een handkoffertje met inhoud. In Salon Brion.

Een gouden halsketting en een gouden armband. Op de Koningin Emmabrug.

Een switchsleutel. Nabij de Koningin Emmabrug.

Een koperen sleutel. Op de Ruyterkade.

Een papagaai. In de Kuiperstaat.

Een b os sleutels. Omgeving voetbalveld.

Diefstallen.

Het dievengilde is den laatsten tijd weer aardig aan het werk. Het zijn meestal arbeiders van de Engelsche eilanden afkomstig, die waarschijnlijk wegens gebrek aan werk, maar een middel van bestaan zoeken in stelen. Naar wij vernemen zijn er in den loop van deze maand reeds 21 gepakt.

Nieuws van Aruba.

In de vergadering van den Raad v. Politie, gehouden op Donderdag 17 April ll. heeft Gezaghebber WAGEMAKER enkele punten meegedeeld van het program van actie ten opzichte van Aruba.

Het plan is om een burgerpolitiekorps te vormen, geruggesteund door een afd. politietroepen en mariniers, die zullen worden ingekwartierd in het voormalig gouvernementshuis. De burgerpolitieagenten zullen uit Holland worden uitgezonden.

Een gediplomeerde kraamverpleegster zal uit Holland worden uitgezonden, terwijl een of twee dames naar Holland zullen gaan ter opleiding voor vroedvrouw.

De kwestie salarieering van de kommiezen is reeds met Z. E. den Gouverneur geregeld.

Voornemen bestaat een aparten havendokter voor de St. Nicolaasbaai te benoemen, zoodat de dokter, belast met de armenpraktijk in het derde en vierde district, meer in het centrum kan gaan wonen.

Wat de kwestie electrisch licht betreft, wacht de Directie van de Eagle op de beslissing van Londen, omtrent het al of niet voorzien van Oranjestad van uit de centrale der Eagle. Is de beslissing negatief, dan zal het Bestuur zoo spoedig mogelijk maatregelen nemen.

* * *

De watervoorziening wordt door den Gezaghebber met kracht ter hand genomen. Reeds heeft men op verschillende punten van Noord en Sta Cruz putten gegraven, en zoekt men naar andere punten voor het graven van putten.

Op St. Nicolaas gaat de Panam. een nieuwe haven aanleggen, wat een aanmerkelijke uitbreiding van bedrijf beteekent.

De All America Cables Co. is voornemens Aruba op het kabelnet aan te sluiten. Een en ander hangt af van de vestiging van de Standard op Aruba.

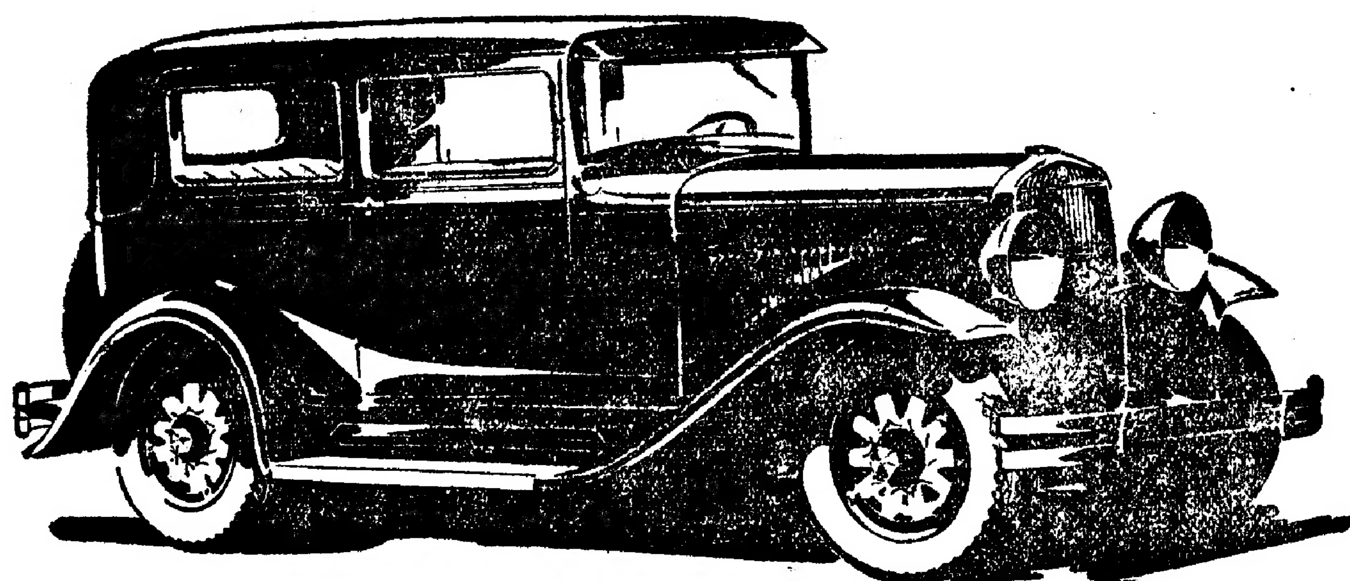
De werkzaamheden aan den nieuwen weg Oranjestad - St. Nicolaas vorderen prachtig. De eerste brug over de Rooi bij de Playa is klaar; een mooi en degelijk stuk werk, van van beton.

Met de tweede is men bezig. Waarschijnlijk zal de groote brug over het Lagoen ook van beton gebouwd worden.

Announcing
The New ESSEX Challenger

IN 8 BODY TYPES

Victorious Was the First Challenger. Certain the Success of the New Essex Challenger.

WITH entirely new lines from radiator and wings to tail lamp and from road to the lowered hood line, it challenges your interest. Its distinctive appearance challenges, too.

For complete thoroughness and fineness in every detail, outside and in — for painstaking attention to fitness and beauty, it challenges.

With the number and character of fittings and accessories, it challenges; windscreen toggle control, radiator shutters, two-way shock absorbers, oil and fuel gauge, disappearing rear window curtain, adjustable seats, dash controlled engine starter, and other equipment are supplied at no extra cost.

And on the road—its more powerful, smoother motor commands first attention in acceleration—speed—hill-climbing and economy.

The challenge rings out for all to accept. The new Essex Challenger is a car that demands its right to prove. It handicaps every rival with its value which is evident in every particular.

HUDSON MOTOR CAR CO.

DETROIT, U. S. A.

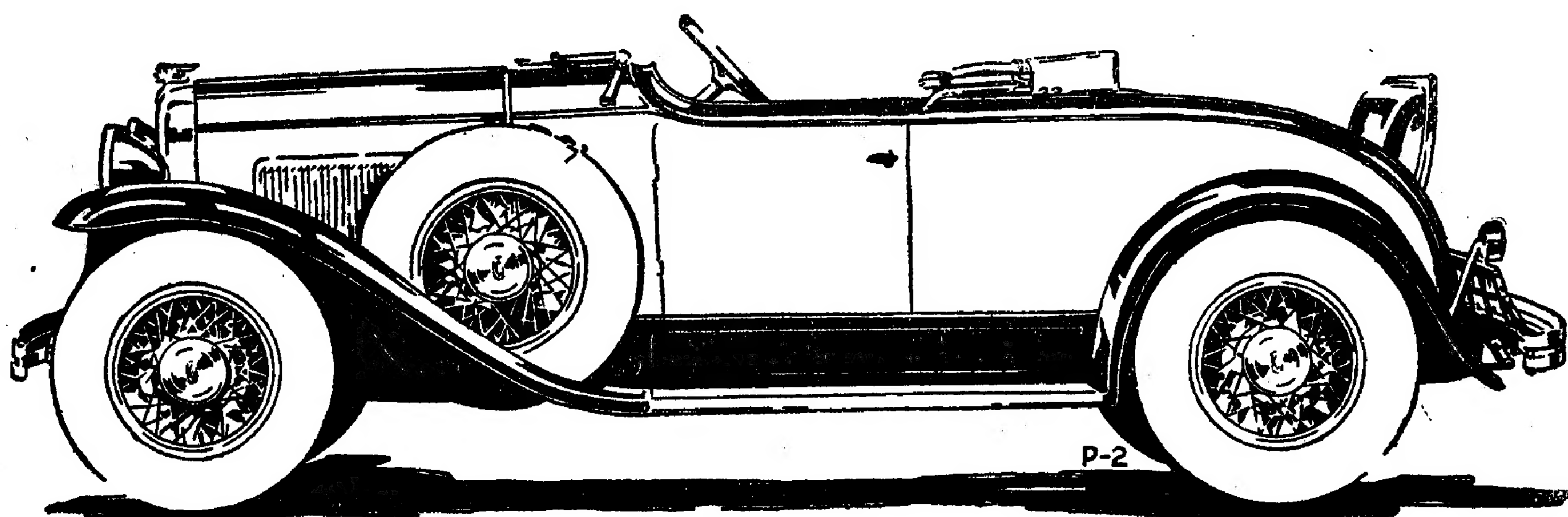
Cable Address: HUDSONCAR.

J .D. CAPRILES & CO.

Prinsenstraat 30 and Wolkstraat 3.

Curaçao, D. W. I.

1930
PONTIAC BIG SIX

WHEN YOU BUY A PONTIAC, YOU BUY A CAR THAT IS BUILT TO LAST.

Pontiac is stronger, sturdier, more solidly built.
Its individual mechanical parts have a generally greater stamina ; its engine, even though it develops greater power than any car in its price class, makes 380 fewer revolutions per mile and its pistons travel 222 less feet for each mile of road travelled.

This means less vibration, less wear, smoother performance and longer life. Lasting, too, are its luxurious Fisher bodies. Frankly, Pontiac is superior in the things which give a car *long life.*

WEST INDIA MERCANTILE CO LTD.

Agents.

HORN - LINE.

List of sailings from CURAÇAO to :

Name of Motorships:	HAMBURG via Pto. Cabello, La Guaira & Trinidad :	Pto. Colombia & Cartagena	To Sta. Marta :
Frida Horn	10 Nov.	27 Nov.	27 Nov.
Heinz Horn	24 Nov.	6 Nov.	
Mimi Horn	8 Dec.	19 Nov.	19 Nov.
Presidente Gomez	8 Jan.	17 Dec.	17 Dec.
Ingrid Horn	19 Jan.	1 Jan.	
Frida Horn	2 Feb.	14 Jan.	14 Jan.
Heinz Horn	16 Feb.	29 Jan.	
Mimi Horn	2 Mar.	11 Feb.	11 Feb.
Presidente Gomez	30 Mar.	11 Mar.	11 Mar.
Ingrid Horn	13 Apr.	26 Mar.	
Frida Horn	27 Apr.	9 Apr.	9 Apr.
Heinz Horn	11 May.	23 Apr.	

To Kingston & Port au Prince, via Jacmel:

Marie Horn	10 Nov.
Henry Horn	9 Dec.
Waldtraut Horn	6 Jan.
Therese Horn	3 Feb.
Marie Horn	3 Mar.
Henry Horn	1 Apr.
Waldtraut Horn	28 Apr.

To Maracaibo frequent sailings by :
„Zulia" cargo and passengers. „Karibia", cargo only.

Heeren Doktoren en Chauffeurs

worden er op attent gemaakt dat de inrijweg van de BREEDESTRAAT naar het ST. ELISABETH'S-GASTHUIS voor het *autoverkeer overdag* gesloten is te beginnen *Donderdag 17 April* tot *nader kennisgeving.*

Gedurende dien tijd moeten de auto's langs de CARTAGENASTRAAT uit- en inrijden.

Het Bestuur
van het *St. Elisabeth's Gasthuis.*

2—3

TE KOOP

EEN PENSION

in de stad gelegen.

Adres te bevragen aan de Adm. van dit blad.

3—3

Enkele der beoordeelingen van vooraanstaande tropen-artsen over Sanatogen

Dr. F. Wijdenes Spaans te Soerabaya schreef:

„Ik gebruik sinds 1½ jaar geregeld Sanatogen en vind daarbij veel baat, nadat mijn zenuwgestel door mijn drukke bezigheden 16 jaar achtereen te Soerabaya overprikkeld was geraakt. Ik wil Sanatogen ook verder blijven gebruiken."

Dr. J. E. Dinger te Bandjermasin schrijft:

„Ik heb in mijn praktijk zeer bevredigende resultaten kunnen constateeren van het gebruik van Sanatogen door zwakken en herstellende zieken."

Dr. D. J. Jones schrijft in de „Indian Med. Gazette":

„Voor hen, die in een tropisch klimaat lijden aan algemeene verzwakking hunner krachten, bestaat het beste en gemakkelijkst verteerbare voedsel uit een verbinding van eiwit (albumine) en phosphor, dat echter niet in den vorm van een gewoon mengsel of poeder kan worden voorgeschreven. Gedurende eenige jaren echter heb ik daarvoor Sanatogen aan mijn patiënten voorgeschreven en heb alle reden met het succes tevreden te zijn."

Het oordeel van geneesheeren met tropenervaring *over Sanatogen*

MEER dan elders wordt in de tropen van lichaam en zenuwkracht het uiterste gevergd.
Geheel veranderde levensomstandigheden èn de intensieve arbeid zijn beide factoren, die het weerstandsvermogen spoedig uitputten.
Vandaar de zoo veelvuldig voorkomende ziekte: *Neurasthenie.*
Geen wonder dat zoovele bekende geneesheeren in de tropen verklaarden Sanatogen geregeld aan hunne patiënten voor te schrijven. Zij weten immers uit ervaring, hoe snel Sanatogen de verloren zenuwkracht weer opbouwt en de lichaamskrachten versterkt.

Sanatogen is een ideaal versterkend voedsel, omdat 't aan lichaam en zenuwen juist die stoffen — phosphorus en albumine — toevoert, waaruit spieren, bloed en zenuwen nieuwe kracht opbouwen.

„Ik ken geen preparaat dat zoo de algemeene krachten herstelt als Sanatogen. Er is geen beter en geschikter voedsel voor herstellenden van tropische ziekten", schrijft Dr. Beheim Schwarzbach in Colombo.

Ook gij kunt U in korten tijd krachtiger en energieker gevoelen met Sanatogen. Nieuw, frisch bloed, gesterkte zenuwen en één krachtig lichaam zullen U nieuwe levenskracht geven, — slapte en vermoeidheid blijvend overwinnen.

Sanatogen is verkrijgbaar bij iederen Apotheker.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

Regen maken.

Als 't ooit zou mogen gelukken, Curaçao zou hem een standbeeld oprichten, al zou 't boven op den St. Christoffel, zoo dicht mogelijk bij de wolken zijn. De heer A. Veraart is op weg, neen niet naar Curaçao, — maar naar de methode om kunstmatig regen te verwekken.

De experimenten die hij genomen heeft, waren nu niet zoo schitterend, maar openen toch een verschiet voor de toekomst, dat als alle omstandigheden hem gunstig zijn, 't wel eens lukken zal. In alle geval lijkt de zaak, voor ons, noodgedwongen waterdrooggelegden, interessant genoeg om er eens het een en ander over te vertellen.

Daartoe geven wij het woord aan M. S. in N. K.

„Zoo lang de mensch op aarde woont, heeft hij zich afhankelijk gevoeld van de natuur-elementen. Tegenover het geweld van den storm, den stroomenden vloed van den regen en de vernielende werking van den bliksem voelde hij zich machteloos. Is het niet opmerkelijk, dat in de legende-schat van alle volkeren het verhaal van een zondvloed voorkomt? Wel diep moet de mensch zijn kleinheid hebben gevoeld tegenover de machten van de natuur.

Onderscheidde de mensch zich, volgens Franklin, van het dier, door zijn vermogen werktuigen te vervaardigen en te gebruiken, hij trachtte zich in verdere tegenstelling tot het dier, onafhankelijk te maken van de natuurelementen of het natuurlijk geweld althans in voor hem gunstigen zin te beïnvloeden. De Vuurlanders, die het hemelvuur aanbidden, in de hoop den Vuurgod gunstig te stemmen, de Germanen, die Wodan, den Dondergod, offers brachten, de Indianen, die den regenmaker tot stamheilige zalfden, zij deden op den keper beschouwd, niets anders dan zich verzetten tegen de elementaire overmacht.

Franklin zelf deed al niet anders dan strijd voeren voor de onafhankelijkheid van den mensch toen hij zijn bliksemafleider uitvond. Het brute geweld van den donder werd onschadelijk gemaakt, Wodan kon zijn bliksemhamer blijven slingeren, de verstandige mensch had een middeltje bedacht, waardoor de donderkeil hem niet treffen kon.

In onze dagen probeert men „regen te maken." De aarde en haar zwaartekracht heeft de mensch bedwongen, nu gaan wij het luchtruim te lijf.

De heer A. Veraart, onze Hollandsche regenmaker, is geen fantast, zoo min als Franklin een fantast was, al zullen heel wat wijze menschen hun bedachtzame hoofden geschud hebben, toen de jonge Benjamin zijn eerste onweers-vlieger opliet. De heer Veraart is, wat werkmethode betreft, veel meer man van de wetenschap, dan de proevennemer Franklin. Hij steunt zijn proeven op bekende dampkringswetten en atmosfeersche werkingen. En wanneer hij probeert regen te maken, werkt hij volgens een vast plan.

De wetenschap van de gesteldheid van het heelal, kent het moeilijke probleem van de technische weersbeïnvloeding.

De mensch kent reeds lang een primitief middel om de weergesteldheid langs technischen weg te beïnvloeden. In alle Indianenboeken wordt deze methode beschreven en vrijwel alle volken hebben haar, intuïtief wellicht, toegepast. Het is de methode van het groote vuur. De gedachte om door opstijgende luchtstroomen (het vuur verwekt een warme, dus opstijgende luchtstroom) nevels, wolken te vormen, is absoluut juist en gezond. Hoe komt het dan, dat deze primitieve regenmakers zoo weinig succes oogstten? Omdat de dus gevormde nevels, dat wil dus zeggen de langs dezen weg geconcentreerde waterstofmassa, de warme luchtlagen die zich boven de wolk bevonden, niet kon doorbreken en tot condensatie komen. Met elke 1000 Meter hoogte daalt in Europa de dampkringstemperatuur ongeveer 6 graden.

De primitieve regenmaker wist dat niet en al had hij dat geweten, dan zou die wetenschap hem toch niet hebben gebaat, omdat hij geen middel kende om de door hem veroorzaakte nevel of wolk te brengen in die koude atmosfeer, waar de waterdamp zou worden afgekoeld en neergeslagen tot waterdruppels: regen.

Dit gebrek aan hulpmiddelen om het dampkringsevenwicht te verstoren, heeft menigen armen regenmaker zijn baantje en zijn hachje gekost. Zijn slagen hing af van het pure toeval.

De modernste techniek heeft de middelen geschapen om te doen, wat die oude geslachte regenmaker nooit voor elkander kon krijgen. Onze nieuwe tijd heeft n. l. de groote vlucht der luchtvaarttechniek en der koeltechniek beleefd.

Nederland heeft op dit gebied grooten naam gemaakt. Mannen als Plesman en Fokker hebben de vliegtechniek ontzaglijk voorwaarts gebracht en wat door Kamerlingh Onnes, professor Keesom en zijn wetenschappelijke helpers, de professoren De Haas en Crommelin in Leiden op het gebied der koeltechniek is bereikt heeft de bewondering van de geheele wereld.

Het is de verdienste van den heer Veraart, dat hij, werkende met de door deze mannen verzamelde feitenkennis en met de door hen vervaardigde bouwsteenen, een theorie heeft opgesteld, die naar het oordeel van vele op dit gebied zeer deskundigen, het middel moet scheppen om de weergesteldheid technisch te beïnvloeden.

De theorie is deze:

Men heeft op 1500 M. hoogte een wolk van 5° temperatuur, de luchtlaag daarboven is 6°. Warme lucht heeft een hoogeren druk dan koude en de luchtlaag belet dus de wolk op te stijgen naar het hoogere, koudere gebied op b. v. 3000 M. van waar die als waterdamp (regen) kan neerslaan.

Volgens de uitvinding van den heer Veraart nu stijgt een vliegtuig tot ongeveer 1500 Meter *boven* de wolk. Daar werpt men een koude massa uit, die op haar val naar de aarde de luchtlaag boven de wolk zoodanig afkoelt, (om te smelten heeft de massa warmte noodig, die zij onttrekt aan de luchtlaag), dat de warmte-barrière, die de opstijging belette, verbroken wordt en de wolk stijgen kan naar het koude gebied en daar als gezegd „regen" wordt. De uit te werpen massa kan uit verschillende stoffen bestaan. Bij zijn eerste proeven gebruikte de heer Veraart korrelijs, dat door bijvoeging van vast koolzuur (ongeveer 140 graden onder nul) onderkoeld werd. Uiteraard is deze proef vrij kostbaar en eischt zij heel wat voorbereiding. Dat behoeft echter geenszins het geval te zijn. Heeft men de beschikking over speciaal voor dit doel vervaardigde vliegtuigen met groot stijgvermogen, dan zou men bijvoorbeeld een mengsel van kaliloog met ijs, dat bij 65 graden onder nul nog vloeibaar is, mee naar boven kunnen nemen, het in hooge luchtlagen op lage temperatuur brengen en daarna uitstorten. Zeewater met calciumchloride (56 graden onder nul) zou eveneens kunnen dienen.

De ijskorreltjes, die met groote valsnelheid door de luchtlagen gaan, zijn verdampt voor zij de aarde bereiken. Zij oefenen tijdens den val op hun omgeving een electrische werking uit. Een voorbeeld ter verduidelijking! Houdt men een gewreven lakstang in de omgeving van een fontein, dan zullen de talrijke kleine droppeltjes, door de electrische werking van de gewreven lakstang, zich vereenigen tot minder talrijke groote druppels. De vallende ijsdeeltjes zijn in en op de wolk te beschouwen als allemaal kleine lakstangetjes. Zij zijn geladen met wrijvingselectriciteit. Reeds voor de wolk is opgestegen tot de koudere lagen, zal dus door de electrische werking der vallende ijsdeeltjes een verdichting plaats hebben, hetgeen het succes van de Veraartsche methoden zal vergrooten.

Om regen te maken is het dus noodzakelijk, dat er een wolk aanwezig is. De moderne techniek kan echter beter dan de oude regenmaker met zijn vuurtje, wolken en nevel fabriceeren. Door uitstorting van de tetrachloorkoolstof en of ammoniak bijvoorbeeld verwekt men in de moderne oorlogsvoering nevels, die de bewegingen van de troepen of vloot moeten verbergen voor het oog van den vijand. Deze nevelverwekking is slechts mogelijk, doordat men de in den dampkring aanwezige waterdamp concentreert. Ook deze nevels kan men dus laten „leegregenen."

De uitvinding van den heer Veraart houdt vele mogelijkheden van toepassing in.

Zoo kan men b. v.

1e. In streken, waar groote hitte en droogte heerschen, de daaraan verbonden nadeelen opheffen door het achtereenvolgens verwekken en verdrijven van mist en bewolking.

2e. In streken waar groote koude heerscht, de daaraan verbonden nadeelen opheffen door het verwekken van mist en bewolking.

3e. In streken, waar het verkeer ernstig belemmerd wordt door mist, deze verdrijven.

4e. In streken, waar gedurende een groot gedeelte van het jaar de weldoende werking van de zon door bewolking belemmerd wordt, deze laatste zooveel mogelijk des nachts in neerslag doen overgaan, opdat gedurende den dag het grootst mogelijke nut van den zonneschijn worde getrokken.

5e. Neerslag verwekken op die plaatsen, waar ze het meest nuttig, resp. het minst schadelijk is; door het doen overgaan van bewolking in neerslag, de kans op onweder en de daaraan verbonden atmosferische storingen en ongelukken verminderen,

6e. Mist verwekken, ten einde in oorlogstijd eigen bewegingen voor de tegenpartij te verbergen, resp. de bewegingen van de tegenpartij te belemmeren.

7e. Regen verwekken, ten einde in oorlogstijd de bewegingen van de tegenpartij te belemmeren.

8e. In het algemeen alle schadelijke meteorologische processen, stormen, cyclonen, onweders, hagelslag enz. tegengaan, door het gunstig beïnvloeden van de temperatuur en den luchtdruk.

9e. De stoffen of gassen, welke dienst doen voor het verwekken resp. het verdrijven van mist, bewolking, onweder enz., in zooverre ze vanuit luchtvaartuigen van groote hoogte omlaag werden geworpen of door deze luchtvaartuigen werden uitgeblazen, zooveel mogelijk betrekken uit de stoffen en gassen, welke dienst doen voor condensatie en omzetting der uitlaatgassen van de bedoelde luchtvaartuigen en uit de gecondenseerde uitlaatgassen zelf; deze stoffen ook benutten voor de verwijdering van ijsafzetting van de luchtvaartuigen.

10e. Het smelten van groote hoeveelheden ijs na vorstperiodes bespoedigen.

11e. Het blusschen van brand bespoedigen.

12e. Sneeuw verwekken in uitgestrekte landbouwdistricten (Canada, V. S. enz.) en in wintersportplaatsen, herstellingsoorden (Davos enz.).

De heer Veraart heeft zich niet slechts bepaald tot dit deel van de regenmakerskunst. Hij heeft reeds patenten op verschillende uitvindingen, die het mogelijk maken de uitlaatgassen van den vliegtuigmotor te leiden door de meegevoerde ijsmassa en langs dien weg het water en koolzuur te condenseeren. Zóó zal het mogelijk zijn 1000 kilo ballast mee te voeren en eenmaal boven 2000 kilo uit te werpen.

De wetenschap, waarvan de uitvinding van den heer Veraart een deel uitmaakt, staat nog aan het begin. Gaat men slechts vluchtig na, welke zegenrijke gevolgen deze uitvinding voor den mensch hebben kan, dan is deze overweging al voldoende niet alleen om de proefnemingen van den heer Veraart met groote belangstelling te volgen, doch tevens om hem van harte succes te wenschen.

Schaatsenrijden in de tropen.

De Berlijnsche Msb.- correspondent meldt:
De groote oceaanstoomers hebben tegenwoordig tennisplaatsen aan boord, danszalen, kranten en zwembassins,ze zullen eerlang ook ijsbanen hebben. Niet alleen de steamers met bestemming naar Spitsbergen, maar ook de anderen, die hun weg door de gloeiende Roode Zee zoeken naar de palmbegroeide kusten van de tropische gewesten. Ze zullen hun ijsbanen daarheen dragen en ze desgewenscht afzetten, zoodat de lieden die puffend in witte pakejans achter hun whiskey-soda zitten deze van tijd tot tijd verlaten kunnen om een toertje te schaatsen.

Dat de wereld dezen stap in de goede richting gedaan heeft, is ze verschuldigd aan den ingenieur Gurth in Berlijn, die het geheim gevonden heeft water zóódanig chemisch te binden, dat het alle eigenschappen van ijs ontwikkelt op het smelten na. Dat wil zeggen, bij een hitte van 115 gr. geeft het den brui aan zijn bestaan en gaat het weer in vochtigheid over, maar dat is in alle gevallen toch zoo veel dat men zijn ijsbaan desnoods met kokend water afwasschen kan zonder dezelve daarbij te schaden.

Wij konden een voorstelling van deze nieuwe uitvinding bijwonen. Ergens in een tuin stond een asfaltmachine te stinken en lagen er ook een aantal planken naast elkaar uitgevlijd, die spoedig het middelpunt van aller belangstelling worden zouden. Want het bleek dat de asfaltmachine heelemaal geen asfalt versmolt, maar dat zijn ketel met water gevuld was, dat dapper stond te dampen. Op bevel van den heer Gurth wierp een dienaar een paar bakken vol van een witte substantie in het kokende water, en toen de aangebrachte thermometer op 115 gr. stond kon de pret beginnen. Een kraan werd open gedraaid en een gieter gevuld met een viesuitziend vocht. Bordenwater, zouden ze in de kazerne zeggen. Dit vocht werd over de planken uitgegoten en droogde na een wijle op.

Het was toen overgegaan in een stof die precies op ijs geleek. Om die gelijkenis te onderstrepen verschenen er weldra drie dames van de Berlijnsche schaatsclub en deze voerden op de bevroren planken allerlei pirouttes van de denkbaar gracieuste vormen uit. Daarna kwamen er een paar heeren een partij ijshockey spelen en vervolgens verscheen als bekroning van alles Miss Charlotte, in Amerika the Queen of the Ice geheeten, en wél bekend aan alle bezoekers van Sint Moritz, Arosa, enz. Deze dame voerde van haar partner begeleid, een aantal kunststukken van de hoogste orde op haar schaatsen uit met het gevolg, dat alle aanwezigen meer en meer onder den indruk van deze nieuwe vinding kwamen.

Gelijk gezegd smelt dit ijs, wanneer het eenmaal gefabriceerd is, niet meer. Een aanwezige dame nam als proef een brokstuk in haar handtaschje mee en dit was een uur later en ofschoon het in de nabijheid van een brandende kachel gelegen had zoo droog als een kurk.

Zelf hebben wij niet gereden, maar wij hadden den indruk, dat het ijs iets stroever is dan zijn natuurlijke broeder. Hier staan echter groote voordeelen tegenover.

Want de chemische substantie, welke het water aldus omtoovert, kost f. o. b. Hamburg 240 mrk. een vat, dat groot genoeg is om 10 M2. ijs te maken. Hieruit blijkt, dat het Berlijnsche sportpaleis zijn ijsbaan met een tiende van de kosten, welke het tegenwoordig uitgeeft in orde kan houden. In warme landen, waar kunstijsbanen tot nu heelemaal ondenkbaar waren, kan men ze nu ook aanleggen tegen kosten, die elk rendement niet van te voren uitsluiten.

Als een soort reclame heeft de heer Gurth het plan opgevat een aantal planken van ijs te maken, deze op een stoomer te verstouwen en ze in Amerika weer naast elkaar te leggen om de liefhebbers aldaar in de gelegenheid te stellen een beetje schaatsen te rijden op ijs, dat in Berlijn gemaakt werd. Natuurlijk zal het gewone vervoer anders plaats hebben en wel in vaten gevuld met een grof korrelig poeder, dat er als zout aanziet.

De toekomst zal natuurlijk moeten leeren, in hoeverre de sportlievende gemeente met deze nieuwigheid gebaat is, maar in alle gevallen hebben de geleerden van de Technische Hoogeschool hun vreugde er aan gehad, zooals ze zulks in een zeer geleerd rapport geboekstaafd hebben."

Naar wij vernemen is de sportvereeniging van Asiento in de wolken over deze uitvinding, en is in het brein van enkele enthousiaste sportliefhebbers reeds de idee gerezen van een prachtig verlichte ijsbaan, waar men 's avonds na de hitte van den dag zijn stramme leden weer eens los kan gooien. Om de baan ook overdag te kunnen gebruiken, zal men goed doen ze met een scherm te overdekken, voor 't geval ons tropenzonnetje 't eens in zijn hoofd moest halen, om juist met een hitte van 115 gr. op ons neer te blikkeren. Dan viel de zaak, en wie weet er, wie al meer, in 't water. Wij denken aan een overhuiving als bij de oude romeinsche amfiteaters. Of de onderhandelingen met ir. Gurth reeds aan den gang zijn, is ons onbekend.

Schaatsenfabrieken zullen spoedig een prachtig afzetgebied meer bezitten; en wedstrijden in schoon en hardrijden zien wij reeds in het verschiet.

Uit de Petroleumwereld.

DE WERELDPRODUCTIE IN 1929.

Totale productie 1,488 (v. j. 1,324) millioen barrels

De wereldproductie van ruwe petroleum over 1929 wordt volgens de opgaven van het Mijnbureau der Ver. Staten geschat op 1.488.604.000 barrels of 163.870.000 barrels meer dan in 1928. De productie *buiten de Vereenigde Staten* bedroeg in totaal 482.604.000 barrels of 59.344.000 barrels meer dan in 1928. De productie der *Vereenigde Staten* wordt getaxeerd op 1.006.000.000 barrels of 104.526.000 barrels meer dan in 1928.

De *Amerikaansche* productie steeg niet in dezelfde mate als de buitenlandsche productie, waardoor het aandeel der Vereenigde Staten in de totale wereldproductie daalde van 68 pct. in 1928 tot 67,6 pct. in 1029. *Venezuela* en *Rusland* handhaafden hun posities als resp. tweede en derde petroleumproductieland, terwijl *Perzië* met een productie van iets meer dan 6.000.000 metrische tons, de vierde plaats inneemt met een iets hoogere productie dan Mexico. Het aandeel van *Nederlandsch Oost-Indië* in de totale wereldproductie steeg van 2,4 pct. in 1928 tot 2,6 pct. in 1929, met een productie van resp. 32.118.000 en 37.924.000 barrels. *Trinidad* streefde Argentinië en Britsch-Indië voorbij en neemt thans de tiende plaats in, terwijl eenige kleinere productielanden zooals Russiseh Sachalin en Canada in 1929 voor de eerste maal een jaarproductie bereikten van ruim 1 millioen barrels. De 3 groote petroleumgebieden in *Venezuela*, Laguuillas, La Rosa-Ambrosio en Mene Grande wijzen over 1929 een stijging aan van rond 32.000.000 barrels. De *Russische* productie steeg met ongeveer 15.000.000 barrels. *Perzië* en *Roemenië* geven voor 1929 eenzelfde stijging aan als in 1927 en 1928, terwijl *Mexico* wederom een daling der produciie aangeeft. De productie van zware olie in Mexico daalde gedurende het geheele jaar, terwijl de productie van lichte olie toenam, als gevolg van de nieuw in exploitatie gebrachte terreinen te Tonala, Isthmus en Tehuantepec.

Onderstaand volgt een officieele opgave van het Mijnbureau der Vereenigde Staten.

Wereldolieproductie over 1928 en 1929, in 1000 barrels

	1929*		1928	
	productie	pct.	produc.	pct.
Ver. Staten	1.006.000	67.6	901.474	68.0
Venezuela	137.000	9.2	105.749	8.0
Rusland	103.000	6.9	84.704**	6.4
Perzië	45.250	3.0	43.461	3.3
Mexico	44.689	3.0	50.151	3.8
N. O.-Indië	37.924	2.6	32.118	2.4
Roemenië	34.930	2.3	30.773	2.3
Columbia	20 385	1.4	19.897	1.5
Peru	13.404	0.9	12.006	0.9
Trinidad	8.810	0.6	7.684	0.6
Argentinië	8.800	0.6	9.070	0.7
Br.-Indië	8.470	0.6	8.741	0.7
Br. Borneo	5.277	0.4	5.222	0.4
Polen	4.953	0.3	5.493	0.4
Japan	2.010	0.1	1.944	0.1
Egypte	1.866	0.1	1.842	0.1
Ecuador	1.351	0.1	1.084	0.1
Russ. Sachalin	1.160	0.1	677)	
			100	
Canada	1.133	0.1	624)	
Irak	798)		713)	
Duitschland	711)		630)	
	100			
Frankrijk	516)	0.1	512)	0.3
Tsj. Slowakije	93)		94)	
Italië	44)		46)	
Andere landen	30)		24)	
	1.488.604		1.324.734	

De verschillende hierboven gepubliceerde gegevens werden door het Mijnbureau samengesteld uit gegevens welke verstrekt zijn door de consulaire ambtenaren in de verschillende petroleummaatschappijen.

Van de in Europa liggende petroleumgebieden kon Duitschland zijn productie opvoeren van 630.000 tot 711.000 barrels, Frankrijk van 512.000 tot 516.000 barrels, terwijl Tsjecho-Slowakije en Italië elk een lichten achteruitgang hadden te boeken.

(Msbde.)

* De cijfers voor 1929 zijn gedeeltelijk voorloopig, die voor 1928 zijn definitief.

** Productie over het fiscale jaar per 30/9'28, de productie over het kalenderjaar 1928 wordt geschat op 87.800.000 barrels.

UIT DE PETROLEUM-INDUSTRIE.

Ontwikkeling van het raffinagebedrijf.

Het petroleumraffinagebedrijf heeft in 1929 in sommige landen de volle aandacht gehad.

Zoo heeft in *Spanje* de Compania Arrendataria del Monopolio de Petroleos, welke Mij. de concessie van het monopolie in handen heeft, na de kwestie van de onteigening der buitenlandsche installaties opgelost te hebben, een plan ontworpen om 3 groote raffinaderijen te bouwen. De eerste raffinaderij, waarvoor de Spaansche regeering reeds machtiging verleend heeft, zal te Barcelona worden opgericht en zal een capaciteit hebben van circa 200.000 ton per jaar. De bouw is opgedragen aan Amerikaansche fabrieken; de raffinaderij zal 30 pct. van de Spaansche behoefte aan benzine leveren.

In *Venezuela* zal de „*Southwestern Engineering Corp*" dit jaar een raffinaderij bouwen met een capaciteit voor de verwerking van 10.000 barrels ruwe olie per dag.

Columbië zal bij Carthagena een nieuwe raffinaderij met een capaciteit van 510.000 barrels per dag doen bouwen. Een andere raffinaderij zal bij Bogota worden opgericht door de groep „*Tropical Oil Cy*", die in dit land het monopolie voor den verkoop van petroleumproducten in handen heeft.

In *Uruguay* is de „Soc. Uruguay de Combustibles" van plan drie nieuwe raffinaderijen op te richten.

In *Tsjecho-Slowakië* heeft de „*Vacuum Oil*" die in Kolin een raffinaderij exploiteerde, gebruik gemaakt van haar optie, die 1931 afloopt, om voor $ 400.000 deze raffinaderij te koopen.

In *Zweden* heeft men 't vorig jaar in de omgeving van Stockholm 'n raffinaderij gebouwd met 'n capaciteit van 100 ton per dag voor de verwerking van Amerikaansche ruwe olie. In *Irak* heel de „*Anglo Persian*" de capaciteit van haar raffinaderij te Abadan belangrijk verhoogd en een nieuwe installatie te Khanagi in bedrijf gesteld. In *Hongarijë* zal de *Kon. Ned. Petroleum Mij.* op Csepel een nieuwe raffinaderij oprichten, die een capaciteit zal hebben van 360.000 barrels, waarmede 35 pct. van het binnenlandsch verbruik gedekt kan werden. In Frankrijk zal dezelfde groep, voor haar dochteronderneming de „*Soc. Maritime des Pétroles*" een nieuwe raffinaderij gaan bouwen vlak bij Rouaan, met een capaciteit van 1 millioen barrels.

Ook in *Japan* bestaan plannen om een nieuwe raffinaderij op te richten voor de verwerking van Amerikaansche olie. In *Rusland* wordt het olieprogram verder uitgevoerd door moderniseering van de installaties te Baku en Grosnyi. (Maasbode.)

BEKENDMAKING.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **1 Juli 1928** *tot en met* **31 December 1928** *ter De Spaar- en Beleenbank van Curacao beleend onder* **N. 5434 S.** *tot en met* **N. 1865 T.** *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **1 Mei** a. s. *des morgens te* **negen uur** *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbende worden verzocht den verkoop hunner panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldige interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad Den 8 April 1930.

De Voorzitter.

2 *P. L. GORSIRA.*